

Θέματα Προσομοίωσης 2018**Νεοελληνική Γλώσσα Γενικής Παιδείας****Α΄ Λυκείου****ΚΕΙΜΕΝΟ****Τα κατά οθόνην ψεύδη...**

Δεν θα μάθουμε ποτέ πόσοι έκαναν τελικά πράξη την επιθυμία τους το Σάββατο, 15 Φεβρουαρίου, και έσπασαν τη συσκευή της τηλεόρασής τους, με το αίσθημα του ανθρώπου που σπάει τα δεσμά της εξάρτησης και ελευθερώνεται, σιγοτραγουδώντας ίσως το καζαντζίδειο «Θα σου δώσω μια να σπάσεις, αγ βρε κόσμε γυάλινε». Το βέβαιο είναι ότι την ίδια οθονοθραυστική διάθεση είχαν σχεδόν όλοι όσοι συμμετείχαν στη διαδήλωση της Αθήνας κι άνοιξαν κάποια στιγμή την τηλεόρασή τους. Δεν ήθελαν φυσικά να ναρκισσευτούν βλέποντας το είδωλό τους στο γυαλί (αυτά τα ισχυρίζονται οι ειδικευμένοι στη νεοκυνική κομπορρημοσύνη), αλλά να πληροφορηθούν για ένα γεγονός προδήλως μείζον και πρωτοφανές: το πλανητικό αντιπολεμικό συλλαλητήριο. Ήθελαν να ενημερωθούν από τους «παντεπόπτες» διαύλους για το μέγεθος της συγκέντρωσης στην οποία συμμετείχαν, για την πυκνότητα και τη διάρκειά της, αλλά και για το τι συνέβη σε εκατοντάδες πόλεις του κόσμου, την ίδια γενέθλια ημέρα. Ως μέλη ενός τεράστιου, συμπαγούς σώματος, ως διαδηλωτές δηλαδή («αποστρατευμένοι» που αποφάσισαν ότι δεν πάει άλλο, παιδιά που πρωτογεύτηκαν το **τερπνό** παιγνίδι της άμεσης συμμετοχής και κομματικοί που, πρώτη φορά, δεν κυριάρχησαν), δεν μπορούσαν να έχουν πλήρη εικόνα: τουλάχιστον οι μισοί ενδέχεται να επέστρεψαν στο σπίτι τους χωρίς καν να έχουν αντιληφθεί ότι είχαν πέσει δακρυγόνα, και μάλιστα τόσο πολλά, μιας και τα ΜΑΤ το συνηθίζουν από παλιά να χρησιμοποιούν όλα τους τα εφόδια, κατά δικαίων και αδικών, για να επιστρέψουν ξαλαφρωμένα στη βάση τους. «Αισθηματικοί» άνθρωποι όπως είναι όλοι τους (αυτή τη διάγνωση έκαναν διάφοροι πολιτικοί, ασκημένοι στα μετερίζια των δεξιώσεων και των τηλεπαραθύρων), δεν μπορούσαν βέβαια να υποθέσουν ότι «όσο μαζικό και σημαντικό κι αν είναι ένα αντιπολεμικό συλλαλητήριο δεν είναι τίποτε άλλο πέρα από αυτό», δηλαδή ένα ανούσιο χάπενινγκ, όπως υπέθεσε ο διευθυντής ειδήσεων του ΜΕΓΚΑ.

Ήδη από τις έξι το απόγευμα, τα κανάλια της ιδιωτικής **ασυδοσίας** (αλήθεια, πότε επιτέλους θα δοθούν οι νόμιμες άδειες, και με ποιους ακριβώς όρους;) άρχισαν το αγαπημένο τους έργο: την απόκρυψη και την αποπληροφόρηση αφενός, την **παραχάραξη** και την πλαστογράφιση αφετέρου. Κυνηγώντας κατά πόδας τον έκπτωτο και την οικογένειά του, εξάντλησαν μισή ή και ολόκληρη ώρα και, ταυτόχρονα, την υπομονή και των πιο **ανθεκτικών** τηλεθεατών. Τι έφαγαν (σφυρίδα, με σάλτσα από βατόμουρο ή κάτι τέτοιο, όπως εκμυστηρεύτηκε ο κατασυγκινημένος σεφ στον επίσης κατασυγκινημένο ρεπόρτερ), τι ήπιαν, ποια επίλεκτα μέλη του αθηναϊκού κοσμικαριάτου, αργόσχολου εκ κληρονομίας, ήταν στην παρέα τους, πόσα τσολιαδάκια αγόρασαν κ.τ.λ. Όσο η κάμερα συνέχιζε να κυνηγάει τους «γαλαζοαίματους» από χωρίου εις χωρίον (με την προσθήκη πλέον των σοβαροφανών διαύλων, αυτών δηλαδή που έκριναν ότι «ένα συλλαλητήριο δεν είναι τίποτε άλλο πέρα από αυτό»), τα τηλέφωνα άρχισαν να παίρνουν φωτιά, και... απανθρακώθηκαν όταν τα ανυπόφορα δελτία **διεκπεραίωσαν** το καθήκον τους έναντι της διαδήλωσης με **κατάφωρα** ψευδείς τίτλους του είδους «πολύωρες οδομαχίες στο κέντρο της Αθήνας» και με την κατά κόρον προβολή τριών «πύρινων» στιγμιότυπων. Όσοι έβλεπαν στην οθόνη τους εντελώς διαφορετικές εικόνες από αυτές που είχαν δει λίγες ώρες πριν με

τα ίδια τους τα μάτια, ήθελαν να μοιράσουν την αγανάκτησή τους με άλλους συμπορευθέντες, είτε για να παρηγορήσει ο ένας τον άλλον είτε για να κατεβάσουν από κοινού μερικά καντήλια από το τηλεικονοστάσι που έβλεπαν και δεν το πίστευαν.

Λοιπόν, αυτοί που **επαίρονται** ότι «δείχνουν τον κόσμο έτσι ακριβώς όπως είναι» λένε, απλούστατα, ψέματα. Το ξέραμε, αλλά και να μην τον ξέραμε, το συνειδητοποιήσαμε το Σάββατο, 15 Φεβρουαρίου, τη μέρα αυτή που θα καταγραφεί οπωσδήποτε στην ιστορία, στη μεν μεγάλη ως η ημέρα όπου για πρώτη φορά άνθρωποι όλης της οικουμένης συν-φώνησαν και συμπορεύτηκαν, για να μην παραδοθεί ο πλανήτης στον «μοιραίο» πόλεμο, στη δε μικρή, την εσωτερική, ως η ημέρα όπου ο γυάλινος βασιλιάς έχασε οικειοθελώς και το τελευταίο ιμάτιο που έκρυβε την κουφότητά του (ως προς αυτό, τους χρωστάμε χάρη). Αυτό το ορόσημο οι καναλάρχες και οι ειδησάρχες το περιφρόνησαν, το παραγνώρισαν, το πέταξαν στον κάλαθο των αχρήστων, θαρρείς και επρόκειτο για κάποια είδηση που αφορούσε το νέο φλερτ ενός από τα αστεράκια κάποιου ριάλιτι σόου (όχι, λαθεμένη η σκέψη· αυτή την «είδηση» θα την προέβαλλαν σίγουρα και θα άνοιγαν και πέντε παράθυρα για να αεριστεί η βαθιά σκέψη τους). Και για την περιφρόνησή τους αυτή, θα εισπράξουν περιφρόνηση, ιδίως όσοι αρέσκονται να παριστάνουν τους σοβαρούς και τους νηφάλιους, τους μη λαϊκιστές.

Έχουν φτιάξει έναν κόσμο στο μυαλό τους οι τηλεδεσπότες (έναν κόσμο με τη λάμψη του φομπιζού) και ο στόχος τους είναι να επιβάλλουν αυτό το πλαστό μικροσύμπαν σαν **αυθεντική** εικόνα του πραγματικού κόσμου. Κι όταν αυτό δεν κατορθώνεται, επιχειρούν να προσαρμόσουν τον πραγματικό κόσμο στον δικό τους, τον κατασκευασμένο, να τον **εξουθενώσουν** και να τον υποτάξουν στα δικά τους σενάρια, στη δική τους σκηνοθεσία. Κόβουν και ράβουν τότε κατά τη βούλησή τους, πετούν ό,τι ενοχλητικό (και τι πιο ενοχλητικό από εκατοντάδες χιλιάδες που διαδηλώνουν και δεν βουλιάζουν στο σπίτι τους για να δουν ακινδύνως και ακόπως από την τηλεόραση τους άλλους, τους λίγους, να διαδηλώνουν;), **συκοφαντούν**, αποθεώνουν τη μικρολογία, μηρυκάζουν μανιωδώς ό,τι μπορεί να προκαλέσει φόβο και να νομιμοποιήσει τον πολίτη που αυτοκαταργείται εκφυλιζόμενος σε έντρομο κατοικίδιο.

Χρόνια τώρα οι κατασκευαστές της εικονικής πραγματικότητας κραδαίνουν τα ποσοστά της AGB, επιχειρώντας να μας πείσουν ότι σύμπας ο πληθυσμός έχει μεταβληθεί σε απέραντο τηλεθεατήριο, ότι δηλαδή 4.467.987 άνθρωποι είδαν την τάδε εκπομπή και 5.989.044 τη δείνα. Για κατασκευή πρόκειται όμως, για κατάφωρο ψεύδος. Γιατί όλοι αυτοί οι εξωφρενικοί, οι κυριολεκτικώς τρομακτικοί αριθμοί (αλίμονο αν τόσα εκατομμύρια άνθρωποι σιτιζόμασταν καθημερινά με ό,τι άνοστο ή ανθυγιεινό προσφέρουν οι τηλεσέφ) είναι προϊόν αλλεπάλληλων αυθαίρετων αναγωγών: Οι χίλιες οικογένειες που διαθέτουν «καταμετρητή θεαματικότητας», πολλαπλασιάζονται εντέχνως (ή ύπουλα – ο καθένας δικαιούται να θέσει το χαρακτηρισμό της αρεσκείας του) επί το δέκα ή το είκοσι χιλιάδες, και μας σερβίρεται σαν αδιάσειστη, επιστημονικώς αποδεδειγμένη αλήθεια η αυθαιρεσία, η κατασκευή (και οι επιθυμίες των καναλαρχών). Οι ίδιοι βέβαια οι ηγήτορες των γυάλινων χαλκείων πιστεύουν απολύτως το ψεύδος περί ενός κοινωνικού συνόλου που βρίσκεται μονίμως στην πρίζα, αφού τους συμφέρει διαφημιστικά, μισθολογικά και κυρίως πολιτικά. Διότι πολιτική, σκληρότατη πολιτική είναι το διαρκές εμπόριο της αποπολιτικοποιημένης ευτέλειας.

Παντελής Μπουκάλας, εφημερίδα Καθημερινή, 23-02-2003

A1. Ποιες μεθόδους σύμφωνα με το κείμενο χρησιμοποιούν τα μέσα ενημέρωσης για τον αποπροσανατολισμό της κοινής γνώμης; (60-80 λέξεις)

Μονάδες 15

A2. Πώς συνδέεται ο τίτλος με το θέμα του κειμένου;

Μονάδες 10

B1. Να αναπτύξετε το περιεχόμενο της φράσης: *Διότι πολιτική, σκληρότατη πολιτική είναι το διαρκές εμπόριο της αποπολιτικοποιημένης ευτέλειας.* (50-60 λέξεις)

Μονάδες 10

B2. Να βρείτε δύο τρόπους ανάπτυξης της τέταρτης παραγράφου: *«Έχουν φτιάξει έναν κόσμο στο μυαλό τους σε έντρομο κατοικίδιο».*

Μονάδες 6

B3. α. Να βρείτε τα δομικά μέρη της τελευταίας παραγράφου του κειμένου.

Μονάδες 4

β. Να αντικαταστήσετε στις παρακάτω φράσεις το μεταφορικό λόγο με κυριολεκτικό ώστε να μην αλλοιώνεται το νόημα:

ο γυάλινος βασιλιάς έχασε οικειοθελώς και το τελευταίο ιμάτιο που έκρυβε την κουφότητα του (3η§):

Κόβουν και ράβουν τότε κατά τη βούλησή τους, (4η§):

μηρυκάζουν μανιωδώς (4η§):

κατασκευαστές της εικονικής πραγματικότητας (6η§):

αλίμονο αν τόσα εκατομμύρια άνθρωποι σιτιζόμασταν καθημερινά με ό,τι άνοστο ή ανθυγιεινό προσφέρουν οι τηλεσέφ (6η§):

Μονάδες 5

B4. Να δώσετε συνώνυμες των λέξεων του κειμένου με έντονα γράμματα.

Μονάδες 10

Γ. Να γράψεις ένα άρθρο 400-500 λέξεων που θα δημοσιευτεί στη σχολική εφημερίδα. Στο άρθρο αυτό θα αναπτύξεις τις απόψεις σου για το σύγχρονο ρόλο των μέσων ενημέρωσης στη λειτουργία της δημοκρατίας. Πιστεύεις ότι η ανάπτυξη του γλωσσικού αισθητηρίου των νέων μπορεί να αμβλύνει την αρνητική επιρροή της τηλεόρασης;

Μονάδες 40

ΚΑΛΗ ΤΥΧΗ!